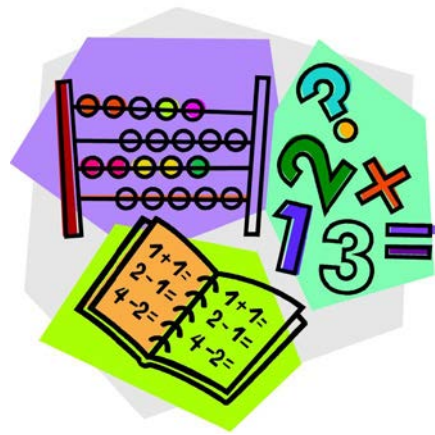

Таврійська ЗОШ І-ІІІ ступенів

Відкритий урок з математики в 4 класі

Урок – подорож

Тема: Множення трицифрових чисел на двоцифрові. Розв'язування задач

Мета:

навчальна: ознайомити учнів із загальним випадком множення трицифрових чисел на двоцифрові, удосконалювати вміння розв'язувати задачі;
ознайомити учнів із народними ремеслами, звичаями, традиціями.

розвиваюча: розвивати мовлення, мислення, пам'ять;
підтримувати інтерес до вивчення математики і показати її зв'язок з іншими предметами.

виховна: виховувати старанність, інтерес до навчання, прагнення до відродження національної культури.

Обладнання: інтерактивна презентація уроку з використанням мультимедійної техніки, картки для роботи в групах, емблеми.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань

Хід уроку

I. Організація класу

1. Привітання Слайд №1

Продзвенів уже дзвінок
Починається урок
Він весняний і цікавий
Тож гостей зібрав чимало
Давайте шановних гостей привітаємо
Від щирого серця усім побажаємо
Доброго ранку, усіх ми вітаємо
Здоров'я і миру усім вам бажаємо

- Спочатку сідає краса класу, а потім – сила

2. Тренінгова вправа «Настрій»

- Діти, поверніться один до одного і подаруйте один одному усмішку. У нашому класі стало ніби світліше від яскравих кольорів гарного, веселого настрою
- А як ви вважаєте, яким настроєм треба запастися, щоб плідно працювати?
(працьовитим, цілеспрямованим, серйозним)
- А тепер налаштуємося на серйозний, працьовитий настрій. Для цього закрийте очі й пригадайте день, коли вам гарно працювалося.

І зараз ми готові обрати настрій, що допоможе зробити нам урок цікавим, плідним.
(Діти обирають малюнок настрою)

Слайд № 2 (смайли)

3. Вправа «Очікування»

Чого ви очікуєте від сьогоднішнього уроку:

- відкриття нового
- ігор
- роботи в групах, парах
- гарних оцінок
- поділитися знаннями
- цікавого уроку

II. Мотивація навчальної діяльності

1. Слово вчителя

Багато чудес існує у світі. Але завжди хочеться туди, де пахне хлібом, де росте справжня трава та чарують своїми піснями солов'ї. Тому, я пропоную здійснити віртуальну подорож на «Зелені хутори Таврії». Вона не залишить вас байдужими. Це перлина півдня України. Чудо-єдиний у східній Європі історико-розважальний комплекс, такого масштабу, де можна поринути у плин віків. Надзвичайний світ стародавньої України супроводжує з самого початку подорожі. Кожен хутір вітає своєю гостинністю і особливим враженням.

Саме тут відроджуються традиції наших прашурів і практично забуті ремесла. Саме тут можна отримати «майстер-клас» з різних ремесел. Помандруємо за таким маршрутом.

Слайд № 3 (карта)

Подорожувати будемо за такою картою. Подивіться. Назви хуторів дізнаєтесь, тоді, коли ми їх відвідаємо.

Територія велика, тому будемо подорожувати на транспорті, який був актуальним у ті часи. На возі.

- Прикрийте очі і уявіть, який він?

А тепер подивіться на дошку. Чи таким ви його у являли? **Слайд №4 (віз)**

- Сідаймо, поїхали!

III. Каліграфічна хвилинка

- Настав час перевірити, як чітко, красиво та швидко ви вмієте записувати необхідну інформацію. Отже, почнемо з каліграфічної хвилинки

Слухайте уважно і записуйте тільки цифри, які зустрінуться на вашому шляху.

- Зелені Хутори Таврії засновані в 2010 році;
- Загальна площа 100 га;
- Площа хуторів в 2 рази більша за площу такої держави як Ватикан;
- Хутори розташовані на 8 км траси «Цюрупинськ - Гола Пристань»;
- За день відвідує близько 500 туристів;
- На території комплексу 45 хуторів;
- Але ми побуваємо на 10

Запишіть в порядку зростання.

Слайд № 5

2, 8, 10, 45, 100, 500, 2010

Вчитель: Що ж в путь. Наближаємося до «Стрілецького хутора» **Слайд № 6 - 7**
 Перша зупинка, а за нею і перші неймовірні враження. Просто неба розташувалися старовинні засоби військової оборони: величезна рогатка, яка стріляє камінням (колись так обороняли вежі і хамки), безліч ножів і списів, арбалети, луки, (кожен гість може спробувати поцілити у мішень) і відчутти себе справжніми козаками і козачками. Але щоб навчитись володіти зброєю потрібні і уважність, точність, вправність.

IV. Усні обчислення

а) Тренуємо пам'ять Слайд № 8 (з'являються числа)

подивіться уважно на числа і запам'ятайте їх.

368; 5796; 42 905; 213 784 (**зникають**)

Слайд №9 (з'являється)

- назвіть чотирицифрове число;
- яким було чотирицифрове число;
- трицифрове число;
- п'ятицифрове число

5796; 213 784; 368; 42 905.

б) Усний рахунок Слайд № 10-17

- назвіть число, в якому 300 тисяч, 5 десятків і 7 одиниць; **300 057**
- зменшуване 20 000, від'ємник – 50, знайдіть різницю; **19 950**
- сума чисел – 45 600. Перший доданок – 5600. Назвіть другий доданок; **40 000**
- 300 секунд – скільки це хвилин?; **5 хв**
- Знайти число, якщо $\frac{F}{f}$ його дорівнює 70; **420**

в) Обчисліть числові ланцюжки

$$78\,900 + 100 - 9000 : 100$$

$$99\,900 + 100 - 9000 : 100$$

г) Хто швидше?

$$234 + x = 240$$

$$x = 6$$

$$2500 : x = 50$$

$$x = 50$$

$$x \parallel \parallel 300 = 600$$

$$x = 2$$

д) Виконання диференційованих завдань

- Подивіться і виберіть собі завдання по силі.

13491 – всього одиниць

a – 5 см

$$24 + 6x = 180.$$

3948 – всього десятків

в -? у 3 р $\frac{F}{f}$ a

974 – всього сотень

$$S - ? \text{ см}^2 = 75 \text{ см}^2$$

7897 – всього тисяч

$$P - \text{см} \quad P = 40 \text{ см}$$

3. Математичний диктант

1 учень біля дошки, а решта – в зошити.

- Запишіть
- Тринадцять тисяч п'ятсот   13 500
- Запишіть число, яке стоїть між числами 1458, 1460   1459
- Тридцять чотири тисячі п'ятсот п'ятдесят сім   34 557
- Збільшіть число 7 у 300 разів   2100
- П'ятнадцять тисяч зменшіть на 300 одиниць   14 700
- Запишіть наступне число до 1520

Слайд №18 (відповіді)

Перевіряємо. Відповіді математичного диктанту є розв'язками домашнього завдання.

- Подвіться, чи всі справилися успішно з виконанням д/завдання? Хто допустив помилку?

Слайд №19 Зброя   Мішень

- Молодці! Влучення в десятку. Ви успішно виконали усі завдання. З вас вийдуть справжні стрільці.

V. Повідомлення теми та мети уроку.

Ось перед нами «Ковальний хутір» **Слайд №20-21**

Чуєте лунає милозвучний стукіт: це коваль кує маленькі символи щастя, залізні підкови.

Ковальство – одне з найдавніших ремесел, ковалі здавна вважалися чарівниками, добродіями

Способом гарячого кування вони виготовляли міцні речі.

Ми теж не просто так завітали на цей хутір. Адже нам потрібні не просто знання, а міцні знання.

Ми їх не будемо кувати. А саме навчимося множити трицифрові числа на двоцифрові.

Слайд №22 (тема) Множення трицифрових чисел на двоцифрові. Розв'язування задач

1. Пояснення вчителя.

Слайд № 23

Такий вираз потрібно обчислювати письмово. Записуємо число 42 так, щоб одиниці другого множника були під одиницями першого множника. Десятки другого множника під десятками I множника.

Отож, спочатку множника на одиниці, потім на десятки. У виразі $459 \parallel 42$, спершу потрібно 459 помножити на 2, а потім на 40.

- 9 помножити на 2, дорівнює 18. 8 пишемо, а 1 запам'ятовуємо.
- 5 помножити на 2, дорівнює 10, і ще 1, отримали 11. 1 пишемо і 1 запам'ятовуємо.
- 4 помножити на 2, буде 8 та ще 1, який запам'ятовували, буде 9.

Перший неповний добуток 918.

Тепер 459 треба помножити на 40 або 4 десятки. 9 помножити на 4, дорівнює 36. 6 пишемо, а 3 запам'ятовуємо.

- 5 помножити на 4, буде 20 і ще 3, отримаємо 23. 3 пишемо, а 2 запам'ятовуємо.
- 4 помножити на 4, буде 16 і ще 2, одержуємо 8.

Другий добуток 1836.

Додаємо два неповні добутки. Одержуємо добуток.

- Чи всі зрозуміли хід обчислення? **19 278**
- В кого виникли запитання?
- Яким був перший крок? (**I множник множимо на одиниці**)
- Другий крок в обчисленні? (**число множимо на десятки**)
- Третій крок? (**результати додаємо**)

2. Первинне закріплення. Робота в парах.

(на кожній парті по одній картці)

З сусідом по парті закінчіть обчислення прикладу.

Слайд №24

Перевірка. Назвіть другий неповний добуток.

3. Інтерактивна вправа «Авторське крісло» Слайд №25

Сьогодні на уроці є можливість побувати в ролі вчителя. Створіть приклад за зразком і запропонуйте для розв'язання в класі. (**2 учні біля дошки**)

4. Слайд № 25 «Вузлики на пам'ять»

- Запам'ятайте, або зав'яжіть вузлик на пам'ять.
- Множники розміщуємо так, щоб одиниці були під одиницями, десятки під десятками.
- Число множимо на одиниці, отримаємо перший неповний добуток.
- Число множимо на десятки і починаємо підписувати під десятками.
- Отримані результати додаємо.

5. Самостійна робота № 820. (в зошити 1,2 приклади – дівчатка; 3,4 приклади – хлопчики).

Слайд № 27(перевірка)

Ви опанували вміння множити 3- ві та двоцифрові. І разом викувати ось таку гарну підкову (Слайд № 28 підкова), яка символізує міцність ваших знань.

VI. Фізхвилинка. «Музичний хутір» Слайд № 29-38

VII. закріплення та вдосконалення знань учнів.

Групова робота.

Перед нами три хутори, на яких розташовані майстерні і кожен з них повідає свою історію. Ви самі обрали для себе ремесло. Тож чекаємо від вас майстер-класи та цікаву інформацію.

Слайд № 39

1. Поділ на групи. Знайомство гостей з керівниками груп..

Завдання в конверті

Кожна група отримує конверт із завданням для усних обчислень, за допомогою яких учням треба відгадати ключове слово. (за результатом обчислення вносити букву у таблицю під відповідним числом). Слово записати на картці. Розфарбувати малюнок відповідно до відповіді і кольору.

1 група - хутір «Писанки»

$\begin{array}{r} 169 \\ 12 \end{array}$	$\begin{array}{r} 301 \\ 35 \end{array}$	$\begin{array}{r} 81 : 9 \\ +45 \\ : 5 \\ \times 7 \end{array}$	$\begin{array}{r} 429 \\ 61 \end{array}$
Е	Ц	Й	Я

$\begin{array}{r} 26 \\ 169 \end{array}$	$\begin{array}{r} 70 \end{array}$	$\begin{array}{r} 10 \\ 535 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2-28 \end{array}$

2 група – хутір «Гончарський»

Роз'язати вираз $(705 \parallel 28) - (156 \parallel 21 + 232 \parallel 34)$

А	Г	И	Н	Л

3276	8756	7888	11 164	19 740
------	------	------	--------	--------

3 група – хутір «Ткацький»

Обчислити вираз $(632 \parallel 46) : 2 + 831 \parallel 23 =$

В	Л	Н	О

14 536	29 072	33 649	19 113

2. Презентація груп. Слайд № 40-42

3. Вчитель: Перш ніж потрапити на наступний хутір потрібно відгадати загадку

Загадка

МЕНЕ ОДНУ НЕ ЇДЯТЬ,
А БЕЗ МЕНЕ МАЛО ЇДЯТЬ. Слайд № 43 - 44

Ось ми і дісталися Чумацького хутора, який розташований поблизу соляного озера, тут можна дізнатись історію чумацтва і побачити, як саме добували і дрібнили сіль.

- А хто такі чумаки?

Чумаки – це особи, які займали чумакуванням, торгували сіллю, що її привозили в Україну з Криму, одночасно вони продавали дерево, дьоготь, тютюн.

Вчитель: Перевозили сіль паро воловим і четверо воловим дерев'яним возами, мажами.

- Тож, давайте дізнаємось скільки 1 возам можна було перевезти солі.

4. Колективна робота над задачею

1) Ознайомитися із змістом задачі

а) Читає підготовлений учень

б) Самостійно ознайомлюються

першого дня з Криму виїхали 6 чумацьких возів з сіллю, а другого дня 8 таких возів. Другого дня вивезено на 18 центнерів солі більше, ніж першого. Скільки центнерів солі було вивезено другого дня?

а) Робота над змістом задачі **Слайд № 45**

1. Скільки днів відправляли вози?
  2. Що означає число 6?
  3. Скільки возів відправили другого дня?
  4. Що ще відомо про 2 день? (на 18 ц більше?)
  5. Про що запитується в задачі?
- Діти, хто може розв'язати задачу самостійно?

б) Аналіз задачі

- Якого дня відправили возів більше?
- Як дізнатися, на скільки більше відправили возів другого дня, ніж першого?
- А на скільки центнерів більше відправили другого дня?
- Що це значить?
- Про що можна дізнатися із цих даних? (*Скільки центнерів солі перевозили на 1 возі*)

$$18 : 2 = 9$$

- Чи можемо дізнатися скільки привезли солі другого дня? $9 \cdot 8 = 72$ (ц)
- Зачитайте відповідь.

Молодці! Розв'язали задачу і знаєте скільки 1 віз міг перевезти возом солі.

5. Вчитель: **Слайд № 46 «Кінний двір»**

Ви чуєте?... іржання коней, значить ми рухаємось в правильному напрямку. Ми на хуторі «Кінного двору». Спілкування з благородними та граціозними тваринами подарує відчуття внутрішньої гармонії і заряд позитивної енергії. Кожен може погладити, покататися верхи на коню.

- Що ви знаєте про цих тварин?
- Що люблять коні споживати? **Слайд № 47**

6. Робота в парах

Невідоме число зменшили у 17 разів і дістали 578. Знайди невідоме число.

Невідоме число збільшили у 25 разів і дістали 850. Знайдіть невідоме число.

Розв'яжіть рівняння:

$$24 + 6 \parallel x = 180$$

- Чи склали рівняння?
- Що невідомо в I рівнянні? Як знайти невідомий множник? В другому що не відомо?

Ось нарешті і хутір «Здоров'я» **Слайд № 48**

- З давніх-давен український народ найголовнішою цінністю у житті вважав здоров'я.

- Які прислів'я знаєте про здоров'я?

На цьому хуторі не тільки можна почути про користь прополісу, меду, а й скуштувати пригоститися фіто чаєм.

Господиня цього хутору бабуся Орися заготовила вузлики із цілющими травами.

- Діти, піднесіть вузлики до носиків і глибоко вдихніть аромат трав. Уявіть, що ви на галявині серед квітучих лікарських рослин. Збір цих трав допоможе зняти втому, заспокоїть.

7. Самостійне розв'язування задачі (з умовою) **Слайд № 50**

1. Ознайомлення зі змістом (*підготовлений учень*)
2. Самостійне розв'язання задачі (*Склавиши вираз*)

Слайд (перевірка розв'язання)

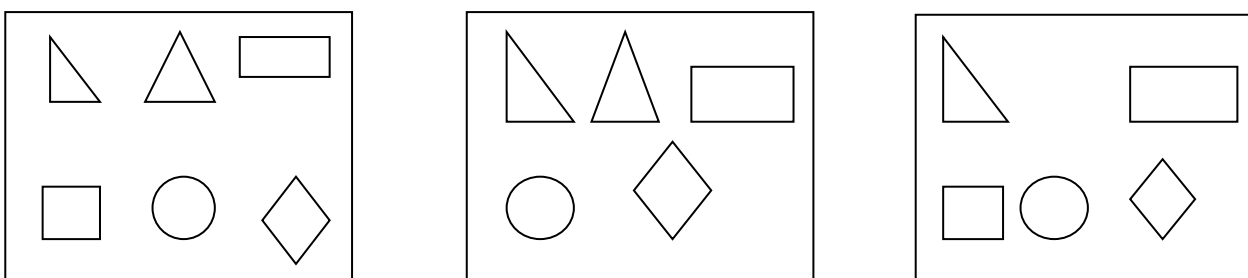
Діти назбирали 1 кг 200г березових бруньок.

$\frac{5}{4}$ бруньок віддали в «Зелену» аптеку бабусі Орисі. Скільки грамів березових бруньок залишилося у дітей?

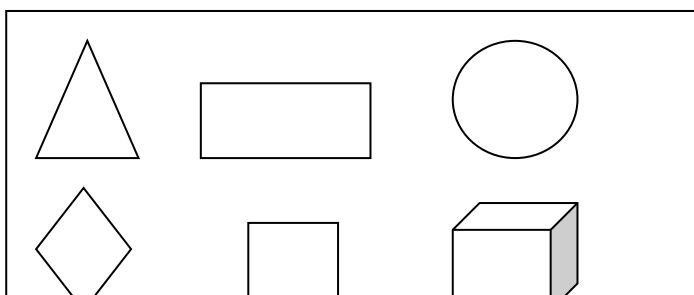
$$1200 - (1200 : 4 \cdot 3) = 300$$

Хутір «Лозоплетіння». Геометричний матеріал. Наступний хутір «Лозоплетіння» Завдяки гнучкості верби та вмілим рукам майстра з'являються різної форми побутові дрібниці. Це і кошики, абажури, іграшки, меблі. Неможливо всього і перелічити.

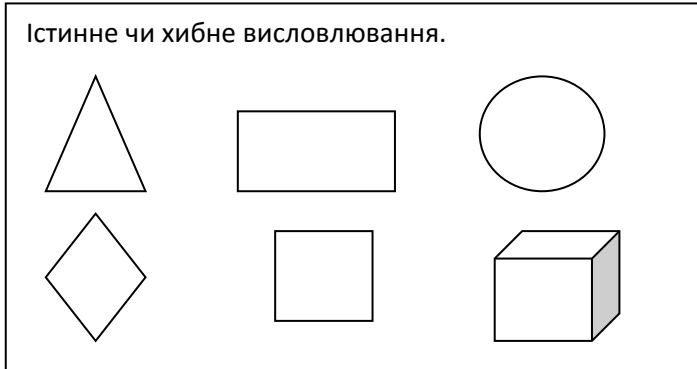
8. Геометричний матеріал. Гра «Яка фігура загубилася?» **Слайди № 51-60**

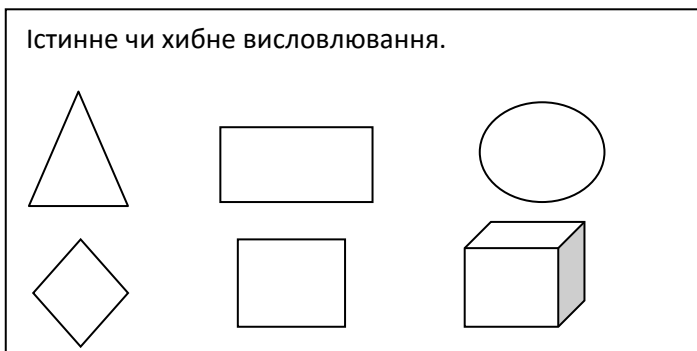
Геометричний матеріал. «Істинне чи хибне висловлювання»

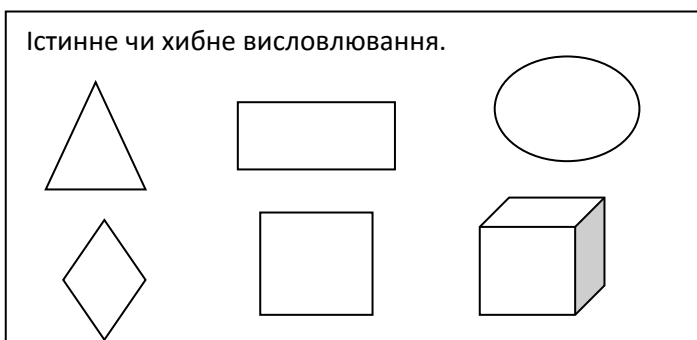
На малюнку усі фігури геометричні тіла.

На малюнку тільки один трикутник?

На малюнку зображено червоний куб.

Усі фігури на малюнку плоскі геометричні фігури.

Молодці і це завдання гарно виконали.

11. *Слово вчителя*

Наша віртуальна подорож по «Зелених хуторах Таврії» добігла кінця. На всіх хуторах нашої карти ми побували. Всі завдання з хуторів виконали. Але в мене для вас є ще завдання. Ви закінчуєте 4 клас. І попереду ДПА. Щоб ви гарно її склали продовжуємо до неї готуватися.

Слайд № 61-67

12. Підготовка до ДПА (взаємоперевірка)

13. Групова робота. Складання «Сенкану».

Слайд № 68

14. Презентація від груп

Слайд № 69

Рефлексія

Чи здійснилися ваші очікування?

1. Я не вмів, а тепер умію...
2. Я очікував...
3. Я дізнався...
4. Я мрію...

XI. Підсумок уроку

Чи сподобався вам урок?

Який хутір найбільше сподобався і саме чим?

Яке завдання було найтяжчим?

Яке виконували із задоволенням?

1. Оцінювання

Керівники груп оцініть роботу своєї групи.

2. Вправа «Настрій» Слайд № 70

Який настрій на кінець уроку? Покажіть мені, будь – ласка.

XII. Домашнє завдання **Слайд № 71-72**